

маркетинговою діяльністю. По-третє, практично всі вони входять до складу основних елементів ("Package" – упаковка – є складовою продукту; "Personal" – входить як кадрова складова в усі чотири елементи комплексу маркетингу) [1].

Маркетингова діяльність в сучасних умовах повинна швидко і гнучко реагувати на постійні зміни в оточуючому ринковому середовищі. В процесі пошуку заходів для зростання попиту на продукцію товаровиробників науковці звертають все більшу увагу на дослідження питань удосконалення комплексу маркетингу і хоча поки що жоден з розроблених комплексів не може замінити традиційний комплекс «4P» дослідження по цьому питанню є невід'ємною складовою еволюції маркетингу.

Список використаних джерел

1. Армстронг Г. Маркетинг. Загальний курс: уч. пос. / Г. Армстронг, Ф. Котлер; пер. з англ. - 5-те видання: - М.: Видавничий дім „Вільямс”, 2001. - 608 с.
2. Войчак А. В. Маркетингові дослідження: навч.-метод. посібник [для самост. вивч. дисц.] / А. В. Войчак - К.: КНЕУ, 2001. - 119 с.
3. Близнюк С. В. Маркетинг в Україні: проблеми становлення та розвитку / С. В. Близнюк. - К.: ІВЦ «Видавництво "Політехніка"», 2003. - 384 с.

Смицька Роксолана В'ячеславівна,

студентка напряму підготовки 6.030601 «Менеджмент» економічного факультету Подільського державного аграрно-технічного університету, м. Кам'янець-Подільський.
Науковий керівник: старший викладач Заборовський В.П.

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ БІРЖИ В УКРАЇНІ

Агропромисловий сектор в Україні повинен розвиватися і приносити прибуток своїм власникам. Біржова торгівля дає змогу укладати ф'ючерсні і форвардні контракти, а також вигідно реалізовувати свою продукцію за ринковою ціною. Тільки комплексна інтенсифікація розвитку агропромислового виробництва, поряд із становленням конкурентно- спроможного біржового ринку сільськогосподарської продукції, забезпечить стабілізацію аграрного сектора й економіку країни на макроекономічному рівні в цілому.

Біржа — досить простий і ефективний інструмент оперативного реагування на зміни ринкової кон'юнктури. Як і комерційні банки, біржі виконують роль посередників і забезпечують, з одного боку, акумуляцію заощаджень, з іншого — їх інвестування. Разом з тим біржі відрізняються від комерційних банків за цілями діяльності, характером операцій і ризику [1].

Аграрна біржа – це єдина державна товарна біржа в Україні. Створена у 2005 році, вона забезпечує рівні умови для всіх учасників біржової торгівлі та сприяє розвитку ринку товарних деривативів, базовим активом яких є сільськогосподарська продукція [2].

Від самого початку розвитку українського біржового ринку, Україна неправильно збудувала всю систему торгівлі.

Відомо, що на кінець минулого року в Україні налічувалося понад 500 товарних бірж. При такій їх кількості руйнується сам ринковий механізм: ринок не розвивається, навпаки, зводиться його ефективність до мінімуму.

Як приклад ефективної біржової торгівлі можна навести досвід США, де кількість товарних бірж не перевищує 10 (для агросектору – 2: СВОТ та СМЕ, які на сьогодні входять до складу СМЕ Group), в інших країнах - ще менше. Так у країнах ЄС, якщо в країні є біржа, на якій торгуються деривати на зерно, то вона одна (Франція, Німеччина, Австрія, Швеція, Фінляндія, Нідерланди, Ірландія та в інших країнах). Причому постійно, в процесі світової глобалізації, між світовими біржами відбувається процес злиття.

На сьогодні Аграрна біржа є однією з найбільш швидко зростаючих бірж в Україні. Усі біржі, які раніше реєстрували зовнішньоекономічні контракти, мають можливість акредитувати брокерів, які будуть укладати угоди за дорученням клієнтів і оформляти контракти. Таким чином, місце для торгів буде одне, але працювати будуть всі. Це нормальний процес, в якому буде розвиватися національний біржовий ринок.

У середині 2012 року на Аграрній біржі почалися перші безкоштовні курси по роботі в електронній торгівній системі. До кінця 2012 року такі курси пройшли понад 1000 учасників аграрного ринку. У грудні 2012 року на Аграрній біржі були проведені дві торгові сесії в електронній торгівній системі (ЕТС), під час яких були укладені контракти на загальну суму понад 3,5 млн. грн. Торгівля в ЕТС ведеться за анонімним принципом, а система гарантій дозволяє знизити ризики невиконання зобов'язань за укладеними контрактами. [3].

Важливо, що сільгоспвиробники, які продавали товари за допомогою прямих договорів, можуть це робити і надалі. А біржа стане для аграріїв додатковим інструментом реалізації сільгосппродукції, що підвищить її конкурентоздатність

З метою створення всебічних умов для розвитку в Україні біржового товарного ринку, що дасть змогу побудувати ринкові конкурентні засади господарювання, створити механізм прозорого ціноутворення й детінізації економіки, необхідно розбити і запровадити такі заходи й інструменти регулювання: - включити в Програму діяльності Уряду в поточному році питання розвитку біржового товарного ринку; - створити тимчасову робочу групу (в складі урядовців, біржовиків, вчених-економістів, виробників, підприємців та лідерів їхніх громадських об'єднань), яка дала б кваліфіковану оцінку теперішньому становищу біржового товарного ринку та розробила системні програмні механізми його подальшого розвитку [4].

З метою покращення процесу укладання угод купівлі-продажу, аграрна біржа проводить електронні торги за допомогою інтернету, усі операції можна виконувати в режимі он-лайн. Кожен агровиробник зможе виставити заявку на продаж в електронну торгову систему біржі, а зернотрейдер - купити. Зерно при цьому перебуватиме на акредитованому біржею елеваторі, а учасники уторговуватимуть ціну за певний обсяг на конкретному базисі поставки. За допомогою швидкого і зручного біржового механізму буде формуватися ринкова ціна .

Список використаних джерел

1. Третяк О. М. Біржовий ринок у контексті глобалізаційних явищ міжнародної економіки. // О.М. Третяк Національний Вісник. — 2010. — № 15. — С.23—33.
2. Аграрна біржа. [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://agrex.gov.ua>
3. Аграрна біржа виступила партнером п'ятого міжнародного форуму «Агробізнес України 2013» [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://agrex.gov.ua/agrarna-birzha-vistupila-partnerom-p-yatogo-mizhnarodnogo-forumu-agrobiznes-ukrayini-2013/>
4. Шибаніна О. В. Біржовий ринок: ретроспектива розвитку, основні проблеми і напрями їх розв'язання./О.В. Шибаніна // Економіка АПК.—2007. —№3.—С.104—109.

Смицька Роксолана В'ячеславівна,

студентка напрямку підготовки 6.030601 «Менеджмент»
економічного факультету Подільського державного
аграрно-технічного університету,
м. Кам'янець-Подільський
Науковий керівник: к.е.н., доцент Славина Н. А.

ПРОЕКТУВАННЯ ТА МОДЕЛЮВАННЯ ЛОГІСТИЧНИХ СИСТЕМ

Логістична система – це економічна система, що характеризується високими адаптивними властивостями в процесі виконання комплексу логістичних функцій. Вона формується на основі декількох підсистем, широко інтегрованих між собою, має зв'язок із зовнішнім середовищем.

Таким чином, логістичну систему можна розглядати, виділяючи в ній три рівні: просторовий (акцентований у дефініції через з'єднання між собою елементів системи і потоку товарів); організаційний (у дефініції згадано про організовані елементи системи); інформаційний (у дефініції він фігурує у вигляді потоку фінансових засобів і інформації).

Дослідження і прогнозування поведінки логістичних систем на практиці здійснюється за допомогою моделювання, тобто опису логістичних процесів у вигляді моделей. Моделювання - це особлива форма експерименту, яка полягає у дослідженні об'єкта і його моделі [3, с.128].

Під моделлю розуміється відображення логістичної системи (абстрактне або матеріальне), яке може бути використане замість неї для вивчення її властивостей і можливих варіантів поведінки.

Найбільш ефективним в логістиці є математичне моделювання. Воно складає процес встановлення відповідності конкретному реальному об'єкту деякого математичного об'єкта, який називається математичною моделлю. Логістичне моделювання дозволяє поєднувати не тільки можливі зв'язки в умовах динаміки існуючого ринку, але і вірогідні відносини у прогнозованому ринку.

При розробці моделей логістичних систем повинен враховуватись вплив багатьох об'єктивних і суб'єктивних факторів, діючих на певний момент часу. Найбільш важливі з них такі: кількість суб'єктів, що входять в логістичну систему, і їх розміщення; кількість і розміщення трансформованих центрів; транспортні моделі; зв'язок; інформаційна система.

Вибір найкращого варіанту логістичної системи відбувається на основі його відповідності максимально ефективному досягненню логістичних цілей.

Розробка науково-методологічних основ проектування логістичної системи, поряд з питаннями загального менеджменту, передбачає постановку і формалізацію завдання проектування логістичної системи, а також визначення єдиних методологічних підходів до оптимізації проектування логістичної системи з врахуванням особливостей функціонування підприємства [1, с.89].

При аналізі та проектуванні логістичних систем були розроблені і апробовані методологічні принципи, основними з яких є:

1. Системний підхід, який виявляється в розгляді всіх елементів логістичної системи як взаємопов'язаних і таких, що взаємодіють для досягнення єдиної мети управління.

2. Принцип тотальних витрат, тобто врахування всієї сукупності витрат управління матеріальними і пов'язаними з ними інформаційними і фінансовими потоками по всьому логістичному ланцюгу.

3. Принцип глобальної оптимізації, який передбачає узгодження локальних цілей функціонування елементів системи для досягнення глобального оптимуму.

4. Принцип логістичної координації і інтеграції, який передбачає досягнення узгодженої, інтегральної участі всіх ланок логістичної системи від її початку і до кінця в управлінні матеріальними та супутніми йому потоками при реалізації цільової функції.

5. Принцип моделювання і інформаційно-комп'ютерної підтримки.

6. Принцип розробки необхідного комплексу підсистем, що забезпечують процес логістичного менеджменту.

7. Принцип TQM - загального забезпечення якості - забезпечення надійності функціонування і високої якості роботи кожного елементу логістичної системи для забезпечення загальної якості товарів і сервісу, що поставляються кінцевим споживачам.

8. Принцип гуманізації всіх функцій і технологічних рішень в логістичних системах, що означає відповідність екологічним вимогам з охорони довкілля, ергономічним, соціальним, етичним вимогам роботи персоналу і т.п.

9. Принцип стійкості й адаптивності, тобто логістична система повинна стійко працювати при допустимих відхиленнях параметрів і чинників зовнішнього середовища та при значних коливаннях стохастичних чинників зовнішнього